

ARCHYVŲ SAUGYKLOSE

ELMANTAS MEILUS

Lietuvos istorijos institutas

VILNIAUS CECHŲ PRIVILEGIJOS IR KITI SU CECHAIS SUSIJĘ AKTAI IŠ LIETUVOS METRIKOS BEI LIETUVOS RANKRAŠTYNŲ

Vilniaus cechų ir amatų istorijos tyrėjams yra nepakeičiami 1939 m. pradėti leisti, bet dėl prasidėjusio karo nebaigti spausdinti Henryko Łowmiańskiego, Marijos Łowmiańskiej ir Stanisława Kościałkowskiego parengti 1495–1759 m. *Akty cechów wileńskich*¹. Šiame leidinyje paskelbtas 831 su cechais ir įvairiais amatais bei amatininkais susijęs dokumentas ar jų aprašymas: valdovų ir magistrato suteiktos privilegijos steigti Vilniuje cechus, jų patvirtinti cechų statutai, teismų aktai, cechų korespondencija bei įvairūs prašymai, atleidimai nuo mokesčių, meistrų testamentai bei kiti su amatais susiję dokumentai. Knygos parengėjai dalį joje skelbtų aktų perleido iš jau anksčiau skelbtų leidinių (daugiausia iš Vilniuje XIX a. antroje pusėje – 1915 m. veikusios rusų valdžios sudarytos Archeografinės komisijos parengtų leidinių²), bet didžioji dalis dokumentų surinkta iš įvairių jiems

¹ Neužbaigtą (parengėjai planavo aktų leidimą baigti 1795 m. riba) ir neįrištą prieškarinį leidinį 2006 m. Poznanėje fotografuotiniu būdu perleido prof. Janas Jurkiewiczzius, parengęs pratarmę, skelbiamų dokumentų sąrašą, asmenvardžių ir vietovardžių rodykles su paaiškinimais: *Akty cechów Wileńskich 1495–1759*, zebrai i przygotował do druku H. Łowmiański przy współudziale M. Łowmiańskiej i S. Kościałkowskiego. Przedmowa i skorowidzami opatrzył J. Jurkiewicz, Poznań, 2006 (toliau – *ACW*).

² *Акты издаваемые Виленскою археографическою комиссиею* (toliau – *АВАК*), t. VIII: *Акты Виленскаго градскаго суда*, Вильна, 1875; t. IX: *Акты Виленскаго земскаго суда*, Вильна, 1878; t. X: *Акты Виленскаго магистрата и магдебургии*, Вильна, 1879; t. XI: *Акты Главнаго Литовскаго Трибунала*, Вильна, 1880; *Акты издаваемые Виленскою комиссиею для разбора древних актов* (toliau – *АВК*),

tuo metu (tarpukariu) pasiekiamų istorinių šaltinių saugyklų. Deja, parengėjams liko neprieinamas svarbiausias Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų archyvas – Lietuvos Metrika (toliau – LM). Ji po Trečiojo Lenkijos–Lietuvos valstybės padalijimo XVIII a. pabaigoje buvo išvežta į Sankt Peterburgą, o vėliau – į Maskvą ir po bolševikinio perversmo 1917 m. faktiškai tapo neprieinama tyrėjams iki pat XX a. šešto dešimtmečio³. Šiame Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybinės kanceliarijos archyve, vadinamosiose Užrašymų knygose, įrašyta gausybė privilegijų, valstybinių potvarkių, valdovų raštų ir kitų aktų, tarp jų ir Vilniui skirtų dokumentų. Apie LM išskirtinę reikšmę Vilniaus istorijos tyrimams jau yra rašęs Antanas Tyla⁴.

1975 m. Paminklų konservavimo instituto darbuotojas Romualdas Firkovičius parengė „Vilniaus miesto architektūros ir istorijos paminklų dokumentinės medžiagos aprašą. Lietuvos Metrika“ (toliau – Aprašas)⁵. To meto sąlygomis spausdinimo mašinėle atspausdinti keli egzemplioriai, kuriuos naudojo siauras specialistų ratas minėto instituto ribose. Jau XXI a. buvęs R. Firkovičiaus kolega dr. Algirdas Baliulis šį mašinraštį, autoriui leidus, perkėlė į kompiuterį ir jis pasklido tarp kolegų istorikų⁶. Aprašo įvade rašė pats R. Firkovičius:

Aprašo sudarymo tikslas buvo nuosekliai peržiūrėti pirmą ir svarbiausią Lietuvos Metrikos knygų dalį, – užrašų knygas (viso 190), surinkti medžiagą apie Vilniaus miesto architektūros bei istorijos paminklus. Kartu buvo renkama medžiaga aplamai apie Vilnių.

Deja, kaip jau minėta anksčiau, šiuo R. Firkovičiaus darbu dėl labai riboto tiražo nedaug kas galėjo pasinaudoti. Todėl nemažai rašiusiųjų apie Vilniaus istoriją Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikais LM teikiama medžiaga nepasinaudodavo, nes norint

t. XX: *Акты касающиеся города Вильны*, Вильна, 1893. Kitas leidinyje naudotas skelbiamų aktų publikacija žr. *ACW*, s. LXXXIV–LXXXVII.

³ Plačiau apie LM keliones ir likimą žr.: Z. Kiaupa, *Lietuvos kultūros vertybių kelionės iki 1990 m., praradimai ir sugrįžimai*, Vilnius, 2006, p. 56–57, 83–92; A. Dubonis, D. Antanavičius, R. Ragauskienė, R. Šmigelskytė-Stukienė, *Susigrąžinti praeitį: Lietuvos Metrikos istorija ir tyrimai*, Vilnius, 2016; S. Jegelevičius, Kaip Lietuvos Metrikos mikrofilmas pateko į Lietuvą, *Lietuvos Metrikos naujienos*, nr. 3, 1999, p. 27–33.

⁴ A. Tyla, Vilniaus miesto dokumentai Lietuvos Metrikoje, *Lietuvos miestų istorijos šaltiniai*, red. A. Dubonis, t. 3, Vilnius, 2001, p. 9–18

⁵ R. Firkovičius, *Lietuvos TSR architektūros paminklų bibliografija. Vilniaus miesto architektūros ir istorijos paminklų dokumentinės medžiagos aprašas. Lietuvos Metrika*, Vilnius, 1975, AB „PRI“ archyvas, f. 5, b. 1293. LM šiuo metu saugoma Maskvoje, Rusijos valstybiniame senųjų aktų archyve (fondas 389). R. Firkovičius naudojo Lietuvos valstybės istorijos archyve esančiais LM mikrofilmais (fondas 1519).

⁶ Jau po R. Firkovičiaus mirties 2015 m. Paveldo departamento lėšomis buvo išleistas Vilniaus bažnyčių istorinės apybraižos: R. Firkovičius, *Vilniaus bažnyčios ir vienuolynai istorijos bėgyje. Tyrimų apybraižos*, Vilnius, 2022. Kad ir Aprašas būtų prieinamas platesniam specialistų ir besidominčiųjų ratui bei įprasminamas R. Firkovičiaus įdirbis, šiuo metu Lietuvos istorijos institute taip pat rengiamas spaudai ir „Vilniaus miesto architektūros ir istorijos paminklų dokumentinės medžiagos aprašas. Lietuvos Metrika“.

atrasti šiame milžiniškame archyve reikiamą dokumentą reikėjo daug pastangų ir laiko. R. Firkovičiaus darbą įvertino ir jį panaudojo A. Tyla, apibendrinamas LM esančią su Vilniaus istorija susijusią medžiagą⁷.

Rašant šiuo metu spaudai rengiamos daugiatomės Vilniaus istorijos skyrius apie amatininkų cechus ir kaip pagrindiniu šaltiniu naudojantis minėtu lenkų istorikų parengtu *ACW*, teko atkreipti dėmesį, kad kartais kokia nors privilegija ar dokumentas šiame leidinyje tik paminėti, kaip galbūt buvę ar minimi kituose šaltiniuose, bet pačių originalų ar jų kopijų nėra. Dažnai prirašoma, kad privilegijų originalai buvę buvusioje Vilniaus viešojoje bibliotekoje ar kokioje kitoje istorinių šaltinių saugykloje, bet XIX a. ir / ar Pirmojo pasaulinio karo metais besitraukiantys rusai juos išvežė į Rusijos gilumą⁸. Po Antrojo pasaulinio karo dalis išvežtų dokumentų gražinta ir šiuo metu saugomi Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekų rankraščių skyriuose⁹. Bet šių privilegijų originalų išliko nedaug, daugelį jų minėto leidinio parengėjai žinojo tik iš įvairių kopijų ir publikacijų.

Pradėjus tikrinti R. Firkovičiaus parengtą Aprašą paaiškėjo, kad LM Užrašymų knygoje įrašyta bent kelios dešimtys Vilniaus cechams skirtų privilegijų¹⁰, apie daugumą jų lenkų istorikai neturėjo jokių žinių arba žinojo tik užuominas, kad jie egzistuoja, iš kitų šaltinių. Nors per pastaruosius trisdešimt metų publikuotose kai kuriose iš 41 LM Užrašymų knygos yra ir mums rūpimų privilegijų, vis dėlto didžioji jų dalis dar nepublikuotos. Kad palengvintume Vilniaus amatininkų ir jų cechų tyrėjų darbą, parengėme LM knygoje esančių iki šiol neskelbtų ar tik paminėtų Vilniaus cechų įkūrimo ar statutų suteikimo privilegijų bei jų konfirmacijų ir kai kurių kitų svarbių cechų istorijai aktų sąrašą. Beje, daugumoje LM knygų yra dar daugiau įvairių dokumentų, susijusių su Vilniaus amatininkais ir jų cechais, kurių nežinojo *ACW* parengėjai. Reikėtų taip pat sutikrinti *ACW* skelbtas privilegijas ir kitus dokumentus su LM esančiais atitinkamais šių privilegijų ir dokumentų įrašais bei su šaltinių saugyklose išlikusiais originalais, nes pasitaiko gana reikšmingų skirtumų. *ACW* paskelbtų privilegijų ir jų atitikmenų, esančių LM bei kitose istorinių šaltinių saugyklose saugomų jų originalų ar kopijų, sąrašą / lentelę taip pat pateikiame šiame straipsnyje.

***ACW* neskelbtų Vilniaus cechų privilegijų sąrašas.** Privilegijos čia sudėtos pagal cechų įsisteigimą nuo ankstyviausių (pradžioje nurodoma cecho įsteigimo data), toliau

⁷ A. Tyla, min. veik., p. 13–17.

⁸ Plč. žr. Z. Kiaupa, *Lietuvos kultūros vertybių kelionės*, p. 58–76.

⁹ Žr. ten pat, p. 106–122; *Pergamentų katalogas*, sud. R. Jasas, Vilnius, 1980 (toliau – *PK*); Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – LNMMB), f. 101 Pergamentų kolekcija.

¹⁰ A. Tyla tokių suskaičiavo 37 (privilegijos ir raštai dėl cechų steigimo ir jų veiklos reguliavimo), A. Tyla, min. veik., p. 15.

nurodoma, kada ir kokia (neskelbta) privilegija buvo suteikta, kokioje LM knygoje ji yra ir ar apie ją buvo žinoma.

- I. 1495 08 23 įkurtas auksakalių cechas.
1653 01 15 valdovas Jonas Kazimieras Vaza patvirtino visas iki tol buvusias cecho privilegijas (LM-128, l. 382–390v, lot. k.).
- II. 1495 08 25 įkurtas siuvėjų cechas.
 1. 1579 06 29 valdovas Steponas Batoras patvirtino ankstesnes privilegijas ir cecho statutą (LM-64, l. 218v–221, lot. k., yra reikšmingų skirtumų lyginant su publikuota 1495 m. privilegija, *ACW*, nr. 2);
 2. 1614 09 09 valdovas Zigmantas Vaza išsprendė siuvėjų ir pėdkelnininkų bei sėrmėgininkų ginčą, kas iš kokių medžiagų turi siūti (LM-80, l. 868v–869v, lenkų k.);
 3. 1633 02 15 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino ankstesnes cecho privilegijas ir reikšmingai papildė statutą (LM-106, l. 51–54v, lot. k.).
- III. 1509 m. įkurtas barzdaskučių (balverių)-chirurgų cechas.
 1. 1632 04 20 valdovo Zigmanto Vazos raštas, suteikiantis cechui įvairių laisvių, minima 1598 04 28 privilegija (LM-104, l. 263v–264, lot. k.);
 2. 1644 12 09 raštas, nustatantis cecho vietą rikiuotėje tarp kitų cechų, prie pilies pasitinkant valdovą, vaivadą ar vyskupą (LM-114, l. 688v–689, lenkų k.);
 3. 1765 12 20 valdovas Stanislovas Augustas Poniatovskis patvirtino 1552 m. ir vėlesnes cecho privilegijas bei jas reikšmingai papildė (LM-190, p. 74–80, lot. k.).
- IV. 1522 m. minima, kad įkurtas batsiuvių cechas.
 1. 1598 05 15 Asesorių teismo bylos sprendimas dėl popiežiaus legato privilegijos ir valdovo Zigmanto Vazos jos patvirtinimo batsiuvių cechui, dėl aukų stačiatikių cerkvei ir popui išlaikyti, ir dėl skriaudų (publikuota¹¹);
 2. 1633 07 25 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1597 m. privilegiją (LM-106, l. 594–597v, lot. k., šios privilegijos paminėtos *ACW*, nr. 93, 186);
 3. 1712 01 24 valdovo Augusto II Vetino raštas dėl cecho teisių, kad niekas neglobotų cechui nepriklausančių batsiuvių (LM-155, p. 477–479, lenkų k.);
 4. 1765 12 20 valdovas Stanislovas Augustas Poniatovskis patvirtino 1579, 1713 ir 1752 m. cecho privilegijas (LM-190, p. 80–90, lenkų k.).
- V. 1552 12 09 įkurtas salyklininkų-aludarių cechas.
 1. 1631 10 08 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1629 11 20 Vilniaus rotušėje priimtą cecho statutą (LM-104, l. 91–96, lenkų ir lot. k.);

¹¹ *LM kn. nr. 276 (1584, 1586, 1597), Teismų bylų kn. 62*, parengė D. Antanavičius, Vilnius, 2010, nr. 212, lot. k.

2. 1633 07 14 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1631 m. privilegiją (LM-110, l. 82–85v, lenkų ir lot. k.);
 3. 1665 03 09 valdovas Jonas Kazimieras Vaza patvirtino ir esmingai papildė 1631 ir 1633 m. privilegijas (LM–132, p. 533–539, lenkų k.; privilegija minima ir 2 jos straipsniai paskelbti *ACW*, nr. 301);
 4. 1699 10 10 valdovo Augusto II Vetino toks pat raštas kaip ir 1693 02 21 dėl salyklo iš kaimų apmokestinimo (LM-148, l. 481–483, lenkų k.; 1693 m. privilegija skelbta *ABAK*, t. X, nr. 117, minima *ACW*, nr. 449);
 5. 1748 11 14 valdovas Augustas III Saksas patvirtino savo 1741 06 20 privilegiją, kurioje patvirtino 1699 03 09 privilegiją su 6 ankstesnių valdovų privilegijomis cechui (LM-177, p. 644–672, lenkų k.; 1741 m. privilegija minima *ACW*, nr. 483, ten pat paskelbta ir 1699 m. privilegija);
- VI.
1. 1579 06 12 valdovo Stepono Batoro privilegija įkurti stalių cechą (LM-62, l. 79v–81, lot. k.; LM-64, l. 224v–225, čia įrašyta tik pusė teksto, lot. k.; ši privilegija minima *ACW*, nr. 61, 639);
 2. 1633 07 25 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1598 05 15 stalių ir apsodininų cecho privilegiją, kuria valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1579 06 12 privilegiją ir prie cecho prijungė apsodininus bei nurodė tik cecho nariams dirbti tuos darbus (LM-106, l. 598–601, lot. k.);
 3. 1645 08 06 valdovas Vladislovas Vaza atstatė galimybę stalių ir apsodininų ceche dirbti raižytojams-drožėjams (LM-119, l. 367v, lenkų k.).
- VII.
1. 1581 05 30 valdovas Steponas Batoras įkūrė kepurininkų (fetrinių) ir vėlikų (veltinininkų) cechą bei patvirtino statutą (LM-67, l. 47v–51, lenkų k.; tikriausiai ši privilegija minima 1586 07 29 magistrato skunde prieš cechą, kaip neteisėtai gauta 1580 m., žr.: *ACW*, nr. 65, 79; P. Dubiński, *Zbiór praw i przywilejów miastu stołecznemu W. X. L. Wilnowi nadanych*, Wilno, 1788, s. 146–148; *Zbiór dawnych dyplomatów i aktów miast: Wilna, Kowna, Trok, prawosławnych monasterów, cerkwi i w różnych sprawach*, cz. I, Wilno, 1843, nr. 71, s. 135–137; *PK*, nr. 776);
 2. 1602 03 14 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1581 m. privilegiją kepurininkų ir vėlikų cechui (LM-87, l. 188v–191, lenkų ir lot. k.).
- VIII.
1. 1581 06 07 valdovas Steponas Batoras patvirtino meistrų parengtą puodžių (keramikų) cecho statutą (LM-67, l. 51–55, lenkų ir lot. k.);
 2. 1634 08 16 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1581 m. privilegiją puodžių cechui (LM-111, l. 156–159, lenkų ir lot. k.; privilegija minima *ACW*, nr. 191, 221).
- IX.
- 1582 05 10 Vilniaus magistratas patvirtino kepurininkų aksomininkų, sermėgininkų, pėdkelnininkų cecho statutą.

1. 1597 02 26 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino ir papildė 1582 05 21 valdovo Stepono Batoro patvirtintą kepurininkų aksomininkų, sermėgininkų ir pėdkelnininkų brolijos bei cecho statutą (LM-83, l. 180–182v; LM-84, l. 110–112, abu rusėnų k.);
- X
1. 1584 01 05 valdovo Stepono Batoro privilegija, patvirtinanti kapšiukininkų cecho statutą, lot. k. (paskelbtas¹²).
- XI
1. Tarp 1576 05 01–1586 12 12 valdovo Stepono Batoro patvirtintas magistrato duotas baltušių, pirštininkų ir zomšininkų cecho statusas, jis minimas 1601 03 02 valdovo Zigmanto Vazos šio statuto patvirtinime ir jo papildyme (LM-86, l. 213–217v, lenkų k.);
 2. 1633 07 13 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1601 m. cecho statutą (LM-110, l. 85v–91v, lenkų k.);
 3. 1730 10 20 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1724 m. magistrato duotą cecho statutą (LM-162, l. 603–605, lot. k., minima *ACW* nr. 640);
 4. 1752 10 23 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1730 10 20 cecho privilegiją (LM-179, l. 143–149).
- XII
- 1614 11 27 magistratas patvirtino raudonųjų ir juodųjų odininkų (mažųjų) cecho statutą.
1. 1579 05 26 valdovo Stepono Batoro privilegija, patvirtinanti Vilniaus odininkų broliją prie šv. Kilijono koplyčios Švč. Mergelės Marijos pranciškonų bažnyčioje ir atleidžianti jų namą nuo pastovių (LM-64, l. 129–131, lot. k.; privilegija minima *ACW*, nr. 58, čia nurodyta, kad minimas namas vėliau priklausė pilkai raudoniems ir baltiems odiniams);
 2. 1590 04 04 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1579 05 26 privilegiją odininkų brolijai (LM-80, l. 63v–64v, lot. k.);
 3. 1627 11 27 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1614 m. cecho statutą (LM-102, l. 86–89, lenkų ir lot. k.; privilegija minima J. I. Kraszewski, *Wilno od początków jego do roku 1750*, t. III, Wilno, 1841, s. 272; *ACW*, nr. 161);
 4. 1633 07 19 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1590 04 04 privilegiją odininkų brolijai (LM-106, l. 554–555v, lot. k.);
 5. 1720 02 21 du valdovo Augusto II Vetino raštai magistratui ir mažiesiems odiniams mažųjų odinių cecho vyresniųjų prašymu ir remiantis anksčiau teisėmis privilegijomis uždraudė niekdariams ir didiesiems bei baltiesiems odiniams ir kailiadirbiams išdirbti juodas, raudonas ir kordobano odas bei

¹² *Метрыка Вялікага княства Літоўскага, Кніга 70 (1582–1585 гг.): кніга запісаў 70*, падрыхтаваў А. А. Мяцельскі, Мінск, 2008, nr. 44.

- valdovas paima juos savo globon, kad niekas neskriaustų (LM-159, l. 439v ir 440–440v, lenkų k.; vienas raštas cituojamas *ACW*, nr. 565);
- XIII. 1623 12 12 magistratas patvirtino druskių brolijos statutą.
1. 1713 03 05 valdovo Augusto II Vetino raštas, apsaugantis Vilniaus druskių broliją nuo neteisėtų fiskalinių teisėjų veiksmų (LM-159, l. 97–97v, lenkų k.);
 2. 1744 11 14 valdovas Augustas III Saksas patvirtino ankstesnes druskių cecho privilegijas (LM-172, l. 1232–1241, lenkų k., privilegija minima *ACW* nr. 733);
- XIV. 1. 1627 12 03 magistratas suteikė tymininkų cechui statutą, o 1627 12 23 valdovas Zigmantas Vaza jį patvirtino (LM-102, l. 100v–105v; LM-120, l. 188–192v, abu nuorašai lenkų ir lot. k.);
2. 1783 02 19 valdovas Stanislovas Augustas Poniatovskis patvirtino 1689 m. privilegiją tymininkų cechui (PK-1243; publikuota¹³);
- XV. 1. 1629 11 27 magistratas suteikė kailiadirbių (žvėrių ir žvėrelių kailių) cecho statutą, o 1631 05 12 valdovas Zigmantas Vaza jį patvirtino (LM-104, l. 31–38, lenkų ir lot. k.);
2. 1582 04 01 valdovo Stepono Batoro privilegiją stačiatikių pirkliai kailininkų brolijai jų pasistatytam namui valdyti ir midų varyti 1589 07 20 patvirtino valdovas Zigmantas Vaza (LM-77, l. 45–47; LM-78, l. 26v–31, abu nuorašai rusėnų k.);
 3. 1676 04 20 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino 1669 10 01 privilegiją kailininkų cechui ir statutą (LM-138, p. 237–254, lenkų k.), jame minimas 1646 m. valdovo komisarų dekretas, patvirtinantis ankstesnes kailininkų brolijos privilegijas (LM 138, p. 238);
 4. 1699 08 19 valdovas Augustas II Vetinas Vilniaus kailininkų cechui patvirtino 1676 m. ir ankstesnes jų teises bei privilegijas (LM-152, l. 27v–33v, lenkų k.).
- XVI. 1. 1635 10 03 magistratas patvirtino knygrišių ir futliarininkų-dėžutininkų cecho statutą, 1636 01 12 šis cechas sudarė sutartį su Bernardinų vienuolynu dėl šv. Sebastijono altoriaus, o 1636 03 11 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1635 m. statutą ir 1636 m. sutartį (LM-111, l. 521v–540v, lenkų ir lot. k.).
- XVII. 1. 1653 03 15 magistratas davė zomšininkų cecho statutą, o 1654 03 23 valdovas Jonas Kazimieras Vaza jį patvirtino (LM-129, p. 247–248, lot. k.).

¹³ *Описание Рукописного отделения Виленской публичной библиотеки*, вып. 5, Вильна, 1906, с. 60–65.

XVIII. 1. 1759 04 10 valdovas Augustas III Saksas patvirtino dailidžių-sijininkų (lentpjovių, drožių) cecho teises ir statutą (PK-1194; *ACW*, nr. 831 (atspausdinta pusė teksto); LM-181, l. 577–581, lenkų k.; publikuota (nepilnas tekstas¹⁴).

Iš viso: 45 privilegijos.

***ACW* esančios privilegijos ir jų atitikmenys LM bei originalai Lietuvos rankraštynuose**

Nr. <i>ACW</i> ¹⁵	LM / nr. PK / LNMMB ¹⁶ / LVIA ¹⁷	Nr. RF ¹⁸	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos <i>ACW</i> ¹⁹)
2	LM-64, l. 219–221	411	1579 06 29 raštas, patvirtinantis Vilniaus siuvėjų cecho nuostatus, lot. k., įrašyta ir 1495 m. privilegija, yra skirtumų lyginant su <i>ACW</i> (publ. liet. k.: <i>Lietuvos TSR istorijos šaltiniai</i> , t. I: <i>Feodalizmo laikotarpis</i> , ats. red. K. Jablonskis, Vilnius, 1655, p. 144–145)
5, 54, 63, 106	LM-87, l. 129v–130v, 175–175v	736, 737	1516 08 04, 1569 11 22 ir 1579 10 16 privilegijos įrašytos į 1601 03 13 privilegiją, patvirtinančią Vilniaus kalvių, katilių, šaltkalvių, kardininkų, laikrodininkų cecho teises
10	LM-12, l. 559–559v	nėra	1522 m. minima, kad Vilniuje duota privilegija batsiuvių cechui įkurti (<i>LM kn. 12 (1522–1529), Užrašymų kn. 12</i> , parengė D. Antanavičius, A. Baliulis, Vilnius, 2001, nr. 730)
19	LM-20, l. 249v–252v	162	1538 12 31 privilegija, patvirtinanti Vilniaus kailininkų brolijos įstatų papildomus straipsnius (<i>LM kn. 20 (1536–1539) Užrašymų kn. 20</i> , parengė R. Ragauskienė, D. Antanavičius, Vilnius, 2009, nr. 162)
23	LM-20, l. 247v–249v	161	1539 01 04 valdovo raštas, kuriuo sprendžiamas Vilniaus kailininkų brolijos skundas dėl miesto kišimosi į jų jurisdikciją (<i>LM kn. 20 (1536–1539) Užrašymų kn. 20</i> , parengė R. Ragauskienė, D. Antanavičius, Vilnius, 2009, nr. 161)

¹⁴ *Описание Рукописного отделения Виленской публичной библиотеки*, вып. 3, Вильна, 1898, с. 143–145.

¹⁵ *ACW* esančių aktų eilės numeracija.

¹⁶ Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka.

¹⁷ Lietuvos valstybės istorijos archyvas.

¹⁸ Eilės nr. pagal R. Firkovičiaus Aprašą.

¹⁹ Jei publikuota iš *ACW*, nenurodoma. Bent 7 privilegijos auksakalių cechui yra naujai paskelbtos: E. Laucevičius, B. R. Vitkauskienė, *Lietuvos auksakalytė: XV–XIX amžius*, Vilnius, 2001, p. 422–425, 429–430, 442–443, 445–448, bet visos jos čia skelbtos iš *ACW*, tad jų atskirai nenurodome, išskyrus vieną atvejį, kai yra privilegijos originalas.

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
34	LM-31, l. 109–111	34	1547 06 30 raštas, patvirtinantis Vilniaus auksakalių cecho (brolijos) privilegijas
35	LM-31, l. 119–121	220	1547 07 22 valdovo Žygimanto Augusto raštas, patvirtinantis tų Vilniaus auksakalių teises, kurie, priklausydami cechui, gali savo amatu verstis ir be cecho žinios
38	PK nr. 527	–	1552 12 09 valdovo Žygimanto Augusto privilegija, kuria įsteigia Vilniaus aludarių cechą ir suteikia jam statutą
41	PK nr. 533	–	1552 12 25 valdovo Žygimanto Augusto raštas, kuriuo Vilniaus chirurgų cecho nariams suteikta teisė sulaikyti ir perduoti miesto tarybai nubausti gydančius, bet nepriklausančius cechui asmenis, taip pat nustato sąlygas, kuriomis chirurgų cecho nariams leidžiama gydyti
48	PK nr. 569	–	1560 03 12 Vilniaus siuvėjų cecho statuto išdėstymas to cecho vyresniųjų laiške Kauno siuvėjų cechui
39, 49	PK nr. 575; LNMMB, f. 101–30	–	1560 11 26 valdovo Žygimanto Augusto raštas, transmuojantis jo paties 1552 12 09 privilegiją, kuria jis įkuria Vilniaus batsiuvių cechą ir suteikia jam statutą
51	LM-38, l. 312–314v	287	1561 08 05 valdovo Žygimanto Augusto raštas, patvirtinantis 1538 12 31 Žygimanto Senojo privilegiją Vilniaus kailininkų cechui
52, 59, 111	LM-87, l. 185v–187v	738	1562 08 26 valdovų Žygimanto Augusto ir 1579 05 30 Stepono Batoro privilegijos, įrašytos į 1602 03 12 Zigmanto Vazos raštą, patvirtinantį Vilniaus balnių, šikšnių, diržininkų ir stalių cecho steigimo aktus
60	LM-62, l. 81–83; PK nr. 665	392	1579 05 30 valdovo Stepono Batoro privilegija Vilniaus audėjų cechui įkurti
62	LM-64, l. 221–224; LNMMB, f. 101–39	412	1579 07 01 valdovo Stepono Batoro privilegija Vilniaus batsiuvių cechui (publikacija liet. k.: <i>Lietuvos TSR istorijos šaltiniai</i> , t. I: <i>Feodalizmo laikotarpis</i> , ats. red. K. Jablonskis, Vilnius, 1655, p. 210–213; lenkų k. įrašyta: į LM-155, l. 624–629 ir LM-190, l. 81–97)
66, 74, 76, 84	LM-67, l. 121v–126v; LM-69, l. 54v–57; LM-77, l. 44v–47v, 108–113	436, 453, 542	1582 02 24 valdovo Stepono Batoro raštas, patvirtinantis ankstesnių valdovų duotas Vilniaus kailininkų Midaus brolijos teises ir laisves, 1590 04 14 patvirtintas Zigmanto Vazos
68, 69	PK nr. 706	–	1582 05 21 valdovo Stepono Batoro raštas, kuriame transmuojamas ir patvirtinamas Vilniaus kepurininkų aksomininkų, sermėgininkų ir pėdkelnininkų stačiatikių brolijos bei cecho statusas, miesto tarybos patvirtintas 1582 05 10
77	PK nr. 690	466	1584 06 05 valdovo Stepono Batoro privilegija tik barzdas-kučių ir chirurgų cecho nariams gydyti žmones bei stojimo į cechą ir egzaminavimo taisyklės (<i>Метрыка Вялікага княства Літоўскага, Кніга 70 (1582–1585 гг.): кніга запісаў 70</i> , падрыхтаваў А. А. Мяцельскі, Мінск, 2008, nr. 90)

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
79	PK nr. 776	–	1586 06 20 valdovo Stepono Batoro dekretas, patvirtinantis kepurininkų cecho įkūrimą ir įpareigojantis jo meistrus mokėti miestui po 30 gr.
92	LM-76, l. 540–544; LM-78, l. 332–338v	527	1595 05 01 valdovo Zigmanto Vazos privilegija įkurti mūrininkų ir dailidžių cechą bei duotas statusas
95	LM-83, l. 29–31; LM-132, p. 565–569; PK nr. 752	95	1596 04 15 valdovas Zigmantas Vaza įkūrė mėsininkų cechą ir davė statutą
96	LM-80, l. 381–384v	603	1596 05 05 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1582 m. auksakalių privilegiją ir papildė statutą
93, 97	LM-83, l. 229v–232v; LM-106, l. 594v–597v; PK nr. 754	626	1597 03 20 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino batsiuvių cecho teises ir 1595 10 05 popiežiaus legato privilegiją dėl altoriaus ir eisenų
99	LNMMB, f. 101–44	–	1597 10 15 magistratas perrašė 1596 m. mėsininkų cecho privilegiją ir papildė statutą
112	PK nr. 776	–	1602 03 18 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino 1586 06 20 dekretą kepurininkų ir vėlikų cechui
113	PK nr. 780	–	1603 02 26 valdovas Zigmantas Vaza privilegijoje Vilniaus pirkliais nurodo, kad kailiadirbiams leidžiama prekiauti savo gaminiais visur
124	LNMMB, f. 101–49	–	1607 01 24 pranciškonai leido mėsininkų cechui turėti altorių jų bažnyčioje ir nustatė jo aptarnavimo sąlygas
136	LM-89, l. 455v–457v; PK nr. 813	775	1611 11 04 valdovas Zigmantas Vaza suteikė privilegiją įkurti alavininkų cechą ir davė statutą
141	LM-91, l. 272–273v; PK nr. 819	786	1613 12 30 valdovas Zigmantas Vaza davė naują barzdaskučių-chirurgų cecho statutą
144	LM-102, l. 86–89; LM-152, l. 23–25	900	1614 11 27 magistratas davė raudonųjų ir juodųjų odininkų brolijai (cechui) statutą, o 1627 11 27 valdovas Zigmantas Vaza jį patvirtino
173	LM-99, l. 480v–486	865	1631 03 07 valdovas Zigmantas Vaza patvirtino ankstesnes kalvių, šaltkalvių, katilių (ir kt.) cecho privilegijas
179	LM-152, l. 22–25v	1489	1633 07 05 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino raudonųjų ir juodųjų odininkų 1627 11 27 privilegiją ir prie cecho prijungė kordobanininkus, įrašyta į valdovo Augusto II Vetino 1699 08 17 patvirtinančiąją privilegiją
181	LM-106, l. 526v–532	951	1633 07 13 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1595 m. mūrininkų ir dailidžių cecho privilegiją
184	LM-106, l. 572v–577; LM-125, p. 43–50	962	1633 07 22 valdovas Vladislovas Vaza privilegija patvirtino pozumentininkų cecho statutą
185	LM-106, l. 591–593; LNMMB, f. 101–58	964	1633 07 23 valdovas Vladislovas Vaza įkūrė (!) alavininkų cechą ir davė statutą
186	LM-106, l. 594–597v	965	1633 07 25 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1595 10 05 ir 1597 03 20 privilegijas batsiuviams

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
195	LM-111, l. 369–373v; PK nr. 900; LNMMB, f. 101–59	1060	1635 03 30 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1596 m. mėsininkų cecho privilegiją ir papildė statutą
197	LM-111, l. 457v–464v	1062	1635 11 26 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1623 m. druskių cecho statutą ir jį papildė
199	LM-111, l. 570–579v; PK nr. 904	1064	1636 04 11 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1631 m. kalvių, katilių, šaltkalvių ir kt. cecho privilegijas ir papildė statutą
205	PK nr. 908	–	1636 08 18 valdovas Vladislovas Vaza atleido batsiuvių cecho namą nuo pastovių
216, 218	LM-113, l. 304v–308; PK nr. 916	1098	1639 06 18 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino naująjį 1639 05 28 magistrato duotą audėjų cecho statutą
239, 240	LM-121, l. 168–170; LM-132, l. 571–573; LNMMB, f. 101–66	1227, 1380	1646 12 12 valdovas Vladislovas Vaza patvirtino 1646 09 18 komisarų sprendimą dėl mokesčių sumažinimo mėsininkams byloje su miestu
241	LM-132, l. 574–577; PK nr. 934	1380	1647 05 30 valdovas Vladislovas Vaza papildė mėsininkų cecho statutą
253	LM-123, l. 37v–41	1237	1649 01 29 valdovas Jonas Kazimieras patvirtino 1635 11 26 privilegiją druskių cechui
258, 259	LM-125, l. 43–54	1273a	1650 08 09 valdovas Jonas Kazimieras patvirtino 1633 07 22 privilegiją pozumentininkų cechui ir papildė 19 straipsnių statutą, o kitu dekretu uždraudė žydams Vilniuje verstis šiuo amatu
264	LM-129, l. 1–4	1321	1654 02 03 valdovas Jonas Kazimieras nurodė prie audėjų cecho prijungti pusaksomininkus (velvetininkus?)
280	LNMMB, f. 101–74, 75	–	1664 06 06 valdovas Jonas Kazimieras pagal senas teises suteikė puodžių cecho statutą
281	PK nr. 968	–	1664 06 08 valdovas Jonas Kazimieras suteikė knygrišių (tarp jų ir futliarininkų-dėžutininkų) cecho statutą
284	LM-152, l. 22v–25; PK nr. 969	1489	1664 06 17 valdovas Jonas Kazimieras juodiesiems-raudoniesiems odminiams ir kordobanininkams patvirtino ankstesnes cecho privilegijas
288	LVIA, f. 1135, ap. 1, b. 48	–	1664 06 30 valdovas Jonas Kazimieras, žuvus ankstesnėms auksakalių cecho privilegijoms, patvirtino naują cecho statutą (E. Laucevičius, B. R. Vitkauskienė, <i>Lietuvos auksakalystė XV–XIX amžius</i> , Vilnius, 2001, p. 445–446, skelbta pagal ACW)
289	LNMMB, f. 101–76	–	1664 08 17 ²⁰ valdovas Jonas Kazimieras patvirtino 1633 m. privilegiją alavininkų cechui ir pakeitė vieną statuto punktą
293	LM-132, l. 564–584; LNMMB, f. 101–77	1380	1665 03 09 valdovas Jonas Kazimieras patvirtino ankstesnes mėsininkų cecho privilegijas

²⁰ ACW, nr. 289 nurodyta 1664 08 18 data.

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
296	LM-132, p. 554–562; PK nr. 973	1379	1665 03 23 valdovas Jonas Kazimieras patvirtino siuvėjų cecho statutą vietoj karo metu dingusių
328	LNMMB, f. 101–80		1667 04 20 valdovas Jonas Kazimieras patvirtino 1633 m. privilegiją barzdaskučių-chirurgų cechui
355	LM-136, l. 213v–214v	1422	1669 10 20 valdovas Mykolas Višnioveckis patvirtino 1649 02 04 privilegiją druskių cechui
363	PK nr. 991	–	1670 04 12 valdovas Mykolas Višnioveckis patvirtino 1664 m. privilegiją knygrišių cechui
382, 467	LM-145, p. 451–453	1446	1696 05 10 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino ir papildė 1670 03 18 Mykolo Višnioveckio reskriptą Vilniaus magistratui dėl uždraudimo dizunitams užimti vyresniųjų pareigas cechuose
385	LNMMB, f. 101–84	–	1674 12 03 Vilniaus magistratas patvirtino račių cecho altoriaus statutą (kartu su adatininkų ir puodžių cechais) bei keletą su profesija susijusių straipsnių
393	PK nr. 1011	–	1676 03 15 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino 1633 07 22 privilegiją pozumentininkų cechui
395	PK nr. 1012	–	1676 04 12 ²² valdovas Jonas Sobieskis patvirtino 1664 ir 1670 m. privilegijas knygrišių cechui
399	LM-138, l. 296–298	1423	1677 02 01 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino per maskvėnų okupaciją dingusias zomšininkų cecho privilegijas
407	PK nr. 1016	–	1678 12 18 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino 1665 m. siuvėjų cecho statutą
411	LNMMB, f. 101–87	–	1679 11 15 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino ankstesnes privilegijas chirurgų-medikų kolegijai
415, 474	LM-152, l. 48–50	1489	1697 09 27 ²³ valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1681 02 25 privilegiją druskių cechui
425	LM-152, l. 22v–25v	1489	1683 03 10 ²⁴ valdovas Jonas Sobieskis juodiesiems-raudoniesiems odiniams ir kordobanininkams patvirtino ankstesnes privilegijas
442, 446	PK nr. 1037, 1243	–	1688 10 01 magistratas pakeitė tymininkų cecho statutą, kurį 1689 01 27 patvirtino valdovas Jonas Sobieskis, o 1783 02 19 Stanislovas Augustas
483	LM-148, l. 472–481	1467	1699 03 09 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino ankstesnių 5 valdovų sąlyklininkų cecho privilegijas ir statutą

²¹ ACW, nr. 382 nurodyta, kad pasirašyta prieš 1673 11 10.

²² ACW, nr. 395 nurodyta 1676 09 12 data.

²³ ACW, nr. 474 nurodyta 1697 09 23 data.

²⁴ ACW, nr. 425 nurodyta 1683 05 10 (J. I. Kraszewski, min. veik., t. 3, p. 282 ir 284 nurodyta gegužės 1 d., kaip ir LM-173, l. 554).

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
485	LM-152, l. 22–25v; PK nr. 1054	1489	1699 08 17 ²⁵ valdovas Augustas II Vetinas patvirtino ankstesnes raudonųjų ir juodųjų odininkų cecho privilegijas
499	LM-152, l. 147v–151; LVIA, f. 1135, ap. 1, b. 56	1494	1705 12 05 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1495, 1628, 1664, 1687 m. auksakalių cecho privilegijas ir teises
512	LM-155, l. 585–587	1506	1713 02 22 valdovas Augustas II Vetinas Vilniaus magistratui patvirtino visų cechų teises ir privilegijas
513	LM-155, l. 624–629	1503	1713 02 22 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino ir papildė 1579 m. batsiuvių cecho statutą
514	LM-159, l. 71–71v	1522	1713 03 03 valdovo Augusto II Vetino raštas, primenantis Vilniaus magistratui laikytis prekybos tvarkos mieste (pasi-skundus Vilniaus mėsininkų cechui)
516	LM-159, l. 80–94v; PK nr. 1071	1524	1713 03 04 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1676 m. privilegiją mėsininkų cechui ir papildė statutą
518	LM-159, l. 129v– 132v; LNMMB, f. 101–93	1527	1713 03 18 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1552 m. ir vėlesnes medicinos ir chirurgijos kolegijos privilegijas
576	LM-160, l. 692–700	1543	1721 05 12 valdovas Augustas II Vetinas vyskupų prašymu įkūrė felčerių (priemiesčiuose) ir pirtininkų (priemiesčiuose ir mieste) cechą bei davė statutą
596	LM-161, l. 96–99	1547	1722 12 08 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 5 ankstesnes raudonųjų ir juodųjų odininkų bei kordobanininkų privilegijas ir papildė statutą
608	LM-162, l. 603–605	1554	1724 03 20 magistratas patvirtino baltušių ir pirštininkų cecho statutą
625, 736	LM-173, l. 552–561; PK nr. 1165, 1167	1611	1728 11 03 magistratas patvirtino ir papildė 1723 m. raudonųjų ir juodųjų odininkų bei kordobanininkų privilegiją, o 1744 11 20 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1728 m. privilegiją, o kita privilegija patvirtino naują statutą
634	LM-166, l. 198–209	1566	1729 09 07 valdovas Augustas II Vetinas patvirtino 1664 m. privilegiją alavininkų cechui
693	PK nr. 1144	–	1741 03 21 vyskupas Mykolas Zienkovičius paskyrė šv. Jono Nepomuko koplyčią katedroje kalvių, katilių ir ginklalių cechui
704, 734	LM-172, l. 1241–1261	1601	1742 03 20 magistratas davė naują stalių, apsodinininkų ir drožėjų-raižytojų cecho statutą, o valdovas Augustas III Saksas 1744 11 14 jį patvirtino
729	LM-173, l. 391–424; PK nr. 1163	1608	1744 11 12 valdovas Augustas III Saksas mėsininkų cechui patvirtino 1713 m. privilegiją ir teismų dekretus

²⁵ ACW, nr. 485 nurodyta 1699 08 07 data, o PK nr. 1054 – 1699 08 06(?).

Nr. ACW	LM / nr. PK / LNMMB / LVIA	Nr. RF	Dokumento antraštė / turinio anotacija (skliaustuose tik publikacijos, nenurodytos ACW)
730	LM-173, l. 369–385; PK nr. 1162	1607	1744 11 12 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1674 m. račių, adatininkų ir puodžių cechų altoriaus švč. Trejybės bažnyčioje nuostatus dėl apeigų bei papildė račių cecho statutą
731	LM-173, l. 359–369	1606	1744 11 12 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1705 m. auksakalių cecho privilegiją ir 4 vėlesnius dekretus
732	LM-172, l. 1261–1288	1602	1744 11 14 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1664 m. privilegiją kalvių, katilių ir ginklakalių cechams ir papildė statutą
737	LM-173, l. 547–550	1610	1744 11 20 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1677 m. privilegiją zomšinininkų cechui
738	LNMMB, f. 101–106	–	1745 01 09 valdovas Augustas III Saksas patvirtino visas ankstesnes privilegijas barzdaskučių-chirurgų cechui
775	PK nr. 1181	–	1752 10 23 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1602 m. balnių, pakinktininkų ir šikšnių cecho privilegiją
776	LM-179, l. 149–154; LM-190, l. 80–90; PK nr. 1182	1637	1752 10 26 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1579 ir 1713 m. batsiuvių cecho privilegijas
797	LM-179, l. 351–368; LNMMB, f. 101–110	1640	1754 10 19 valdovas Augustas III Saksas patvirtino 1665 ir 1678 m. siuvėjų cecho privilegijas bei 1729 m. dekretą ir jį praplėtė
798	PK nr. 1185	–	1754 11 22 valdovas Augustas III Saksas patvirtino ankstesnes raudonųjų ir juodųjų odininkų cecho privilegijas ir papildė statutą

Kaip matome, bene 110 *ACW* esančių aktų galime sutikrinti su LM bei kitose istorinių šaltinių saugyklose esančiais tuos aktus atitinkančiais dokumentais.

Pabaigoje nurodome porą LM esančių dokumentų, susijusių su amatininkų cechais, kurie neminimi *ACW* leidinyje, bei kai kuriuos Lietuvos nacionaliniame muziejuje (toliau – LNM) esančius su Vilniaus žvejais susijusius šaltinius²⁶.

1690 05 28 valdovas Jonas Sobieskis patvirtino privilegiją Vilniaus upeivių brolijai (cechui) ir jos įstatus pagal upeivių 1690 02 06 parengtus punktus (LM-146, l. 153–161; paskelbta: E. Meilus, Vilniaus ir Kauno upeivių brolijų (cechų?) privilegijos XVII a., *Praeities pėdsakais. Skiriama prof. dr. Zigmanto Kiaupos 65-mečiui*, red. E. Rimša, Vilnius, 2007, p. 372–379);

1743 07 12 ir 1743 09 28 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vyriausiojo ir Išdo tribunolų sprendimai neskriausti žvejų brolijos prie Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios Antakalnio jurisdikijoje (LNM, R-13224-18, 20);

²⁶ Nuoširdžiai dėkoju kolegei Virginijai Rudienei už LNM padarytas dokumentų skaitmenines kopijas.

1746 12 07 valdovo Augusto II Sakso privilegija Užnerio plytininkams įsteigti jų broliją ir Šv. Apaštalo Tado altorių Lukiškių dominikonų Šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčioje (LM-175, l. 335–336; RF nr. 1618);

1774 03 28 valdovo Stanislovo Augusto Poniatovskio garantinis raštas, kuriuo, remdamasis žvejų cechui duotomis privilegijomis, uždraudžia Antakalnio žydams prekiauti žuvimi ir skriausti žvejus (LNM, R-13224-29, 32).

Apibendrinant galima tvirtinti, kad Lietuvos Metrikoje ir įvairiuose rankraštynuose bei archyvuose dar yra nemažai dokumentų, susijusių su Vilniaus cechais ir amatininkais, neįtrauktų į mokslinę apyvartą. Tikimės, kad pasinaudojus šiame darbe pateiktais duomenimis, tyrėjams bus lengviau tai padaryti.

